

T.C
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİ

“Sağlıklı yaşam, mutlu bireyle, güler yüzlü toplum”

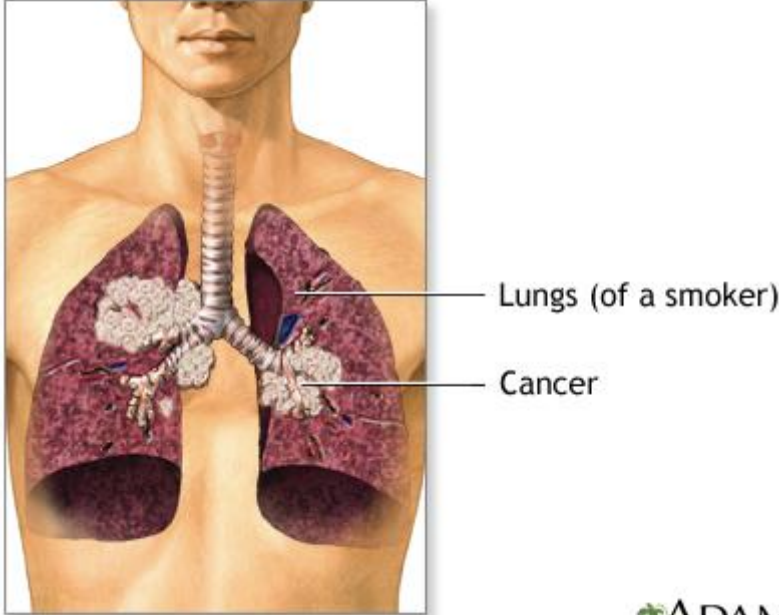
AKCİĞER KANSERLERİ EL KİTABI

Akciğer Kanseri Belirtileri ve Tedavisi

Akciğerde başlayan kanserleri iki ayrı tipe ayırırlar. Küçük hücreli olmayan akciğer kanserü ve küçük hücreli akciğer kanserü. Bu kanserün birbirinden ayırımı, hücrelerin mikroskoptaki görüntülerine göre yapılır. Her iki tip

kanserde de değişik şekillerde gelişip yayılır ve tedavi edilirler.

ADAM.

Akciğer Kanserinde Risk Elementleri

Akciğer kanser oluşumu tek bir sebebe bağlanamaz. Yapılan araştırmalar sonucu akciğer kanserünün bir çok nedeni bulunmuştur. Çeşitli faktörler akciğer kanser oluşumunda rol oynayabilir. Bunların çoğu tütün kullanımıyla ilişkilidir. Bazı insanların akciğer kanserü olma riski diğerlerinden daha fazladır. Aşağıdaki durumlarda kanser riski artmaktadır.

Sigara içmek akciğer kanserüne neden olur. Bir sigara içicisinin akciğer kanserü olması; hangi yaşta sigara içmeye başladığı, ne kadar süredir sigara içtiği, günde içtiği sigara sayısı, sigarayı ne kadar derin içine çektiğiyle alakalıdır. Sigara içmeyi bırakmak bir kişinin akciğer kanserü olma riskini büyük ölçüde düşürür.

Puro ve pipo; puro ve pipo kullananlar bunları kullanmayanlara göre daha çok akciğer kanserü olma riskine sahiptirler. Kişinin kaç yıldır puro veya pipo içtiği, günde kaç adet içtiği ve ne kadar derin içine çektiği, kanser olma riskini etkileyen faktörlerdir.

Asbest; (ak toprak) Belli bazı endüstrilerde kullanılan ve doğal olarak fiberlerde bulunan bir mineral grubudur. Asbest fiberleri partiküllere ayrılmaya meyillidirler ve havada dolaşarak kıyafetlere yapışırlar. Bu partiküller solunduğu zaman akciğerlere yerleşirler ve orada akciğer hücrelerini zarara uğratırlar ve böylece kanser gelişme riskini artırır. Çalışmalar asbeste maruz kalan

işçilerde akciğer kanserü gelişme riskinin maruz kalmayanlara göre 3-4 kat daha fazla olduğunu göstermiştir. Bu artış gemi inşası, asbest madenleri, izolasyon işi ve fren tamiri gibi endüstrilerde çalışanlarda gösterilmiştir..

Hava Kirlilięi; Akciğer kanserü ile hava kirliliğine maruz kalmak arasında bir ilişki bulunmuştur.

Akciğer Hastalıkları; Verem gibi bazı akciğer hastalıkları kişinin akciğer kanserü olma riskini artırır. Akciğer kanserünün veremle etkilenen bölgelerde daha fazla gelişme eğilimi vardır.

Mesleki Olarak Maruz Kalınan Etkenler: Radyoaktivite, bazı metaller (krom) mineraller (silika, silikatlar), işyerinde çevresel tütün dumanı maruziyeti vs...

Akciğer kanserinden korunmanın en iyi yolu sigara içmeyi bırakmak veya hiç başlamak değildir.

BULGULARIN FARKINA VARILMASI

Akciğer kanserünün belirti ve bulguları:

- 1- Bitmek bilmeyen ve zamanla daha kötüye giden bir öksürük
- 2- Kalıcı göğüs ağrısı
- 3- Kan tükürmek
- 4- Nefes darlığı
- 5- Hırıltılı nefes alıp-vermek.
- 6- Sık sık zatürre veya bronşit olması ve geçmemesi
- 7- Boyun ve yüzde şişkinlik
- 8- İştahsızlık ve kilo kaybı
- 9- Yorgunluk
- 10- Göz kapağında düşme, göz bebeğinde daralma
- 11-Omuza ve dirseğe doğru yayılan şiddetli kol ağrıları
- 12- Diz eklemlerinde tedaviye dirençli ağrılar

AKCİĞER KANSERÜNÜN TANI KONUMU

Doktorun kanserden emin olmak için akciğer dokusunu incelemesi gerekebilir.

Biyopsi ile alınan küçük bir doku parçasının patolog doktor tarafından mikroskop altında incelenmesi kişide kanser olup olmadığını gösterir.

Bu doku parçasını almak için bir çok yöntem vardır.

- 1)Bronkoskopi: İnce ve ışıklı bir tüp (bronkoskop) hava yollarını görmek için ağızdan sokulur, hava yolları incelenir ve buradan küçük bir doku parçası alınır.
- 2)İğne aspirasyonu: Göğüsten bir iğne sokularak kanserden küçük bir doku parçası alınması işlemidir.
- 3)Torasentez: Bir iğne kullanılarak akciğerleri çevreleyen sıvıdan biraz alınıp bu örneğin incelenmesidir.
- 4)Torakotomi:Kanserden bir parça almak amacıyla göğüs kafesinin cerrahi müdahale ile açılmasıdır.

AKCİĞER TÜMÖRÜNÜN TEDAVİSİ

Tedavi birçok faktöre bağlıdır. Bunlar akciğer kanserünün tipi, hastalığın evresi ve hastanın genel sağlık durumudur. Birçok değişik tedaviler ve tedavi kombinasyonları tedavide kullanılır.

Hastalar ameliyat sonrası tedavi olarak sadece kemoterapi veya sadece radyoterapi veya hem kemoterapi hem radyoterapi tedavisi alabilirler. Bazen, çok erken evrede olan hastalarda ameliyat sonrası tedavi gerekmeyebilir. **Cerrahi** kanserü yok etmek için yapılan operasyondur. Cerrahi müdahalenin tipi kanserün akciğerdeki yerleşimine bağlıdır..

Bazı kanserler yerleşimi, büyüklüğü ve hastanın genel sağlık durumu nedeniyle ameliyat edilemez.

Kemoterapi kanser hücrelerinin ilaçlarla öldürülmesidir. Genellikle birden fazla ilaçtan oluşur. Kemoterapiyi yalnız bu konuda özel eğitimi olan hemşireler verir. Kemoterapinin verilme sayısı kür diye ifade edilir (1. kür, 2. kür gibi) ve genellikle aynı ilaçlar 21 veya 28 günde bir tekrarlanarak verilir. Kemoterapi çoğunlukla damardan sıvı şeklinde ayaktan tedavi merkezlerinde veya ağızdan hap olarak verilir.

Işın tedavisi:Aynı zamanda radyoterapi de denir. Kanser hücrelerini öldürmek için yüksek enerjili ışınlar kullanılmasıdır. Sınırlı her alana uygulanır

ve bu alandaki kanser hücrelerini etkiler.. Nefes darlığı gibi belirtilerin giderilmesi için de kullanılabilir.

Havayollarını açmaya yönelik tedaviler:

YAN ETKİLER

Cerrahi Akciğer kanserü için temel tedavi yöntemidir. Akciğer cerrahisinden sonra göğüste hava ve sıvı birikme eğilimindedir. Hastalar genellikle dönmekte, öksürmekte ve derin nefes almada yardıma gerek duyarlar. Bu hareketler tedavi için önemlidir. Çünkü geri kalan akciğer dokusunun genişlemesine yardımcı olur ve fazla hava sıvı birikmesine engel olurlar. Göğüste ağrı, nefes darlığı akciğer cerrahisinin yaygın yan etkileridir. Hastalar eski enerji ve güçlerine kavuşmak için hafta-aylara ihtiyaç duyabilirler.

Kemoterapinin yan etkileri verilen ilaca göre değişir

-Çabuk morarma veya diş fırçalama gibi küçük işlemler sonrası kanama olabilir.

-Mikroplar kemoterapi sonrası savunmamızı sağlayan hücreler azaldığından kolaylıkla ateşli hastalıklara yakalanmamıza neden olabilirler.

-Bu dönemde yıkayarak yediğimiz çiğ sebze ve meyvelere (örneğin salata gibi) en az 10 gün kadar yemekten kaçınmalısınız. Unutmayınız ki bu yasak meyve ve sebzelerin hastalığınız üzerine olan herhangi bir etkisinden dolayı değil, ne kadar temiz yıkasanız da yiyeceğiniz sebze veya meyvenin üzerinde kalmış olması muhtemel mikroplardan kaçınmak içindir.

-Yiyeceklerinizin bu zaman dilimi içinde pişmiş olmasına dikkat ediniz.

-Eğer 38.5C in üstünde bir saati geçen ateşiniz olursa mutlaka doktorunuza ulaşınız.

-Ateşiniz var ve kan hücreleriniz kan sayımında düşük bulunursa antibiyotik tedavisi almanız gereklidir. Kan hücrelerinizin sayısında meydana gelen bu azalma bir hafta ila 10 gün içinde kendiliğinden geçer ve hücreler normal sayılarına ulaşır.

-Bir başka hızlı çoğalan hücre grubu sindirim sistemi hücreleri ve kıl kökü hücreleridir. Bu nedenle kemoterapi sonrası genellikle ilk haftadan sonra saçlar dökülür.

-İştah kesilmesi, bulantı, kusma, ishal ve ağız yaraları gelişebilir,

-Bu yan etkilerin hemen hepsi ilaç tedavisi ile kontrol altına alınabilir. Bu yan etkiler kısa sürelidir, hastaların şikayetleri bir sonraki kemoterapi başlamadan önce geçmiş olur

Kemoterapinin bahsettiğimiz bu yan etkilerinin şiddeti hastadan hastaya değişir. Günümüzde modern kemoterapilerle uzun, kalıcı yan etkilere rastlamak nadirdir.

-Kemoterapi ilaçları çoğunlukla damardan verilir ve verildikleri damara zaman içinde zarar verip, damarın sertleşmesine ve dışarıdan bakıldığında gözle fark edilebilir hale gelmesine neden olabilirler. Kemoterapi alırken veya aldıktan sonraki gün ilacı aldığınız kolda kızarıklık şişme ve yanma olursa hemen doktorunuza haber vermelisiniz.

-Kemoterapi alırken herhangi bir nedenle ağrı kesici kullanmanız gerekirse doktorunuza danışınız. Çünkü bazı ağrı kesiciler vücuttaki kan hücrelerinde sayıca veya işlevsel azalmaya neden olabilirler.

-Bunun dışında kalp, akciğer ve böbrek hastalığınız için kullandığınız ve hayati önemi olan ilaçlarınıza kemoterapi süresince devam edebilirsiniz. Kullanmak zorunda olduğunuz bu ilaçları doktorunuza yaptığınız ziyaretlerde göstererek bir sakınca olup olmadığını sormanız uygun olur.

-Radyoterapi kemoterapi gibi hem kanserli hem de normal hücreleri etkiler.Radyoterapi aldıkları süre içinde hastalar mümkün olduğunca istirahat etmelidir.

-Tedavi gören bölgedeki cilt kızarabilir, kuru, hassas ve kaşıntılı olabilir.Tedavinin sonuna doğru aynı bölge daha ıslak ve akıntılı hale gelir. Bu derinin ışına karşı verdiği bir reaksiyondur. Bu alan mümkün olduğunca hava ile temas edecek şekilde olmalı, sıkı iç çamaşırı ve kıyafetlerden bu dönemde kaçınılmalıdır. Işın tedavisi aldığı süre içinde bu bölge suyla temas ettirilmemelidir. Doktora sormadan bu bölge için herhangi bir losyon ya da krem kullanılmamalıdır. Işın tedavisinin deri üzerindeki etkileri geçicidir. Fakat etkilenmenin derecesi hastadan hastaya değişir. Bazen ışın tedavisi almış alan bölgede cilt rengi normale göre daha koyu renkte kalabilir.

Radyoterapinin diğer yaygın yan etkileri boğazda kuruluk ağrı, yutma zorluğu, yorgunluk, tedavi olan bölgede doku değişiklikleri ve iştah kaybıdır.

HASTALARIN TAKİBİ :

Akciğer kanserü tedavisinden sonra hastanın takibi de çok önemlidir. Düzenli kontroller sağlık durumundaki değişiklikleri ortaya çıkarır.

Böylece eğer kanser tekrarlar ya da yeni kanser oluşursa bu mümkün olduğunca çabuk tedavi edilebilir.

Bu kontroller muayene, göğüs filmi ve çeşitli laboratuvar testlerini içerir. Tedavi sonrası önerilen özel bir diyet yoktur, dengeli beslenme, fazla yağlı yiyeceklerden kaçınma, düzenli egzersiz yapmak yani normal şartlar altında her sağlıklı insanın uyması gereken kurallar sizin için de geçerlidir. Kilo kaybı, iştahsızlık, aşırı yorgunluk, bulantı-kusma, baş dönmesi, karın ağrısı ve dolgunluk, kemik ağrısı, iki haftadan fazla süren öksürük, baş ağrısı olduğunda normal periyodik kontrol zamanınızı beklemeden doktorunuza ulaşmanız gereklidir.

Tedavi sırasında ve sonrasında cinsel yaşamınıza eskiden olduğu gibi devam etmenizde bir sakınca yoktur. Kemoterapinin yumurtalık hücreleri üzerinde olan mutajenik (bebekte ciddi anormallikler olabilmesi) etkileri nedeni ile tedavi süresince gebeliği önlemek için doğum kontrol yöntemlerinden biri tercih edilmelidir.

Verilen kemoterapi ilaçlarının çoğu yumurtalıkların çalışmasını bozar ancak bu etkilenmenin derecesi hastadan hastaya değişir.

Genç erkek hastalar gelecekteki yapay döllenme yada invitro fertilizasyon için kemoterapiden önce spermlerinin saklanması isteyebilirler.

Bazı kemoterapik ilaçlar periferik sinirlerdeki duyu etkilediğinden ereksiyon yeteneğini yada ereksiyon sağlamayı ve sürdürmeyi engelleyebilirler.

Tanı sonrası tedavi planı ile yaşadığınız fiziksel ve ruhsal sıkıntılar, hastalığa veya tedaviye bağlı yorgunluk, halsizlik hissi, cinsel yaşamınızın, istek ve heyecan duyma gibi duygularınızı etkileyebilir. Cinsel yaşamınız ile ilgili bu tür sorunlar , bu dönemde yaşadığınız ve tedavi sonrası geçen diğer sorunlar gibi zaman içinde geçecektir.

Cinsel yaşamınıza yönelik kaygılarınız olduğunu ve bu konuda yardım almak istediğinizi tedavi aldığınız kemoterapi ünitesindeki doktor ve hemşirelere belirtmekten çekinmeyiniz .

Hep Birlikte Sağlıklı Yarınlar...

**Hasta Konforunu ve Rahatlığını
Sağlayan Odalarımız**

**Ziyaretçiler ve Refakatçiler İçin
Uygun Bekleme Salonları**

Modern Laboratuvarlar

Gelişmiş Tanı ve Tedavi Uniteleri

Laboratuvar, Radyoloji ve
Patoloji sonuçlarına
hastane.pau.edu.tr
web adresinden ulaşabilirsiniz.

Randevu

Online Randevu

Web: hastane.pau.edu.tr
Telefon: 0.258 296 60 00-296 60 01

İLETİŞİM

*Pamukkale Üniversitesi Hastanesi Kınıklı Kampüsü
Acıpayam - Antalya Asfaltı Üzeri
Kınıklı - Denizli*

Memnuniyet, Öneri ve Şikayet
infohastane@pau.edu.tr